

5 Aars Mellemrum. Viser det sig saa, at disse Vurderinger kan foretages tilfredsstillende, og at Besiddelsesformen bliver heldig, saa kan der fortsættes. Viser det sig derimod at være mindre heldigt, kan der standses, og vi kan blive ved den faste Afgift efter sidste Vurdering, om ikke noget bedre kan findes. Venstre i det andet høje Ting er gaaet ind paa den samme Betragtning, og det undrer mig meget, at de, der har Tro til, at denne Besiddelsesform er den bedste, ikke med Glæde tager imod dette Tilbud; thi er denne Tro rigtig og Formen viser sig at være heldig, saa vil der ganske sikkert blive fortsat. Og man skulde jo synes, hvis det modsatte skulde blive Tilfældet, maatte man ogsaa fra den Side være interesseret i en bedre Løsning. Venstre ser i dette Spørgsmaal en stor og betydningsfuld Sag, og vi vil derfor være med til, at der bringes betydelige Ofre for dens bedste mulige Løsning. Men vi mener ogsaa, at det er nogle af Grundpillerne i vort Samfundsliv, der røres ved, og derfor bør der fares frem med en vis Varsomhed.

De Forventninger, der stilles til disse Jordlove, er meget forskellige. Jeg rejste forleden med en Mand, der fortalte, at han tidligere havde fraraadet sine Sønner at blive Landmænd, fordi de ikke kunde faa Jord, men efter at disse Jordlove var foretagne — og han haabede, de maatte blive til Lov — havde han fuldstændig forandret denne Anskuelse. En anden, jeg talte med, havde den Tro, at den Tilstrømning, der hidtil havde været fra Land til By, vilde vende sig, naar disse Forslag blev til Lov. Skønt ogsaa jeg vil haabe, at disse Love vil faa deres Betydning for vort Samfund, nærer jeg ellers ikke saa store Forventninger, og jeg tror, at der er andre Forhold, der trænger lige saa haardt til at blive reguleret og rettet ud for at faa denne Strømning fra Land til By vendt. Det er vel nok rigtigt, at denne Strømning ingen Sinde har været større end i det sidste Aars Tid. Man ser ikke blot Landarbejdere og Husmandssønner tage Arbejde i Byerne, men ogsaa Gaardmandssønner. Det er beklageligt. At det for en Del er begrundet paa, at det er vanskeligt at faa Jord paa Landet, er vel nok rigtigt, men der er ganske sikkert ogsaa andre Forhold, der bevirker det. Lønnen i Byerne er nu ret antagelig, hvad der gør sit til det, men der er ogsaa Mangel paa virkelig god Arbejdskraft i Byerne. Ganske vist gaar der endnu en Del arbejdsløse, men de fleste af disse er sikkert Folk, som foretrækker Understøttelse for Arbejde. Jeg hørte forleden om en Flok af disse Menne-

sker, der var sendte ud paa Skovarbejde. Der blev sagt, at det var en Ynk at se paa disse Arbejdere, det gjaldt kun for dem om at faa Tiden til at gaa, kom der en lille Regnbyge, saa løb de fra Arbejdet, og blev der sagt noget til dem, svarede de: De kan jo give os vor Afsked! Det hovedsagelige for dem var at komme ind og hæve Understøttelse i Stedet for at arbejde. Det er ikke en Bebrejdelse, jeg vil rette mod Arbejdere i Almindelighed. De gode Arbejdere har som Regel nu Beskæftigelse, og de arbejdsløses Antal er svundet betydeligt. Men der gaar endnu en Del ledige, og det er disse Folks Pladser, der vil blive optaget af dem, der nu strømmer til ude fra Landet. Her tror jeg, vi staar overfor en af de allervanskeligste Opgaver: at trække et rigtigt Skel mellem den gode og den daarlige Arbejder. Thi lige saa rigtigt som det er, at den gode og flittige Arbejder ikke maa lide Nød, lige saa vist maa vi holde det gamle Ord i Hævd, at den, der ikke vil arbejde, bør heller ikke have Føden. Lad os derfor, hvad enten vi befatter os med Jordlove eller med Arbejdsløshedslove, stadig bestræbe os for at faa Arbejdet sat i Højsædet igen. Det er en gruelig Misforstaaelse, naar Folk tror, at et Driverliv skaffer mere Tilfredshed end et arbejdsomt Liv. Prøv at se paa disse Mennesker, der staar og maaber udenfor et Arbejdsløshedskontor eller paa et Gadehjørne! Man vil finde et dorsk og dvask og mistænksomt Blik. Sammenlign dem saa med en Husmand, der er kommet hjem fra Arbejde. Han har maaske arbejdet i 10 à 12, ja maaske i 14 Timer, fordi, som han siger, Roerne gror saa stærkt og trænger haardt til Udtynding, hvorfor han maa hænge i. Der vil man finde Tilfredshed, Arbejdsglæde og Blink i Øjet. Og det er netop det, Samfundet i allerhøjeste Grad trænger til. Lad os endnu hævde, at Digteren har Ret, naar han skriver:

Arbejde er Ve'signelse og Ære,
Ej Trællens usle Lod, men Frimands Kald,
Som skal den hele Samfundsbygning bære
Og vogte den for Sygdom og for Fald.

Det er den Slags Mennesker, vi skal have til at overtage disse Smaabrug, hvis vi skal have Glæde og Fornøjelse af det, Folk, som holder Arbejdet i Ære og ikke er bange for at tage fat. Det nytter ikke, at vi faar Folk til at tage disse Laan, som kun vil arbejde i 8 Timer, de vil vist snart køre bagud. Nej, det skal være Folk, der vil arbejde ikke blot i 10 og 12, men, om det kniber, i 14 Timer. Men kan vi faa fat i den Slags Folk, tror jeg ogsaa, at vi vil faa Fornøjelse af disse Jordlove. Da vil de sikkert